

A dualizmus rendszere (Tk. 148 – 149. old.)

1. A dualista monarchia

- a, két egyenrangú állam, két központú szövetsége
(összterülete 600.000 négyzetkilométer)
- b, közös uralkodóval működő államhatalom
 - Ferenc József a törvényhozás összehívója, feloszlatója
 - felségjoga a törvényjavaslatok elfogadása, szentesítése
 - jelentős egyházszerzési, széles kinevezési jogkörrel bír
 - kezében összpontosul a végrehajtó hatalom
 - a közös hadsereg főparancsnoka
- c, mindkét országának saját kormánya, törvényhozása volt
 - Bécsben birodalmi gyűlés (urak háza, képviselőház) működött
 - Pest-Budán az országgyűlés (felsőház, képviselőház) hozta a törvényeket
(60-60 főt küldtek a közös ügyek – külügy, hadügy, pénzügy – minisztériumába)
- d, cenzusos választójogot alkalmazott
 - Ausztriában 27 % a választásra jogosult,
 - Magyarországon 6 % bírt szavazati joggal

2. A horvát-magyar kiegyezés

- 1868: a kiegyezés megkötése
 - a, saját belügy, hadügy, oktatásügy
 - b, magyar kormányban tárca nélküli horvát miniszter
 - c, a felsőházba 3 főnemesi, képviselőházba 40 horvát képviselő
- báró Eötvös József közoktatási törvénye (38. törvénycikk)
 - a, 6 éves iskolai tankötelezettség (12 éves korig)
 - b, nemzetiségi iskolákban fakultatív magyar oktatása
- báró Eötvös József nemzetiségi törvénye (44. törvénycikk)
 - a, szabad nyelvhasználatot biztosított,
 - b, politikai nemzetként a magyart ismerte el.

Házi feladat (Tk. 151. old., 173. old.):

- Kit és miért neveztek így: „a szép akasztott férfi”? Milyen pozíciót töltött be 1871-től kezdődően?
- Deák Ferenc miért nem vállalt vezető tisztséget? Mit küldött neki Kossuth Lajos, amikor értesült a haláláról?
- Sorold fel hazánk főbb nemzetiségeit a dualizmus idején! Kik alkották a két legnagyobb kisebbséget?